

Доц. д-р Емил Иванов
Катедра „Теология“ ФХН
ШУ „Еп. Константин Преславски“
Шумен, ул. „Университетска“ 115
E-mail: e.ivanov@shu.bg
Тел.: +359884061110

Регистриран в РАС на НАЦИД по ЗРАСРБ

23.12.2025 г., София

С Т А Н О В И Щ Е

от свещ. доц. д-р Емил Василев Иванов
за дисертационния труд на свещ. Борис Антонов Борисов,
на тема:

„Старозаветното свещенство по чина Мелхиседеков (екзегетическо изследване)“

яПредставеният за защита дисертационен труд на докторанта свещ. Борис Борисов, с научен ръководител доц. д-р Ивайло Найденов съдържа 208 стр., включващи Предговор, Увод (стр. 6-17), четири глави (стр. 18-183), Епилог (стр. 184-192), Заключение (стр. 193-195) и справка за използвана литература (стр. 199-208). Дисертацията съдържа декларация за автентичност на текста и научен апарат от 683 бележки под линия. Използваната литература съдържа 207 източника 35 извора и 172 научни източници, от които 51 на кирилица, 120 на латиница и 1 на гръцки език.

Всяка глава е правилно структурирана и запознава директно с проблема, като съответства на заглавието, съгласно литературните правила за отразяване на конкретен научен проблем. Това подпомага цялостната композиция и добре осмислените тези на научния труд.

Уводът (стр. 6-17) е добре изведена и мотивиран, и обосновава актуалността на проблематиката. На това място са изведени целите, задачите и методите на изследването.

Първа глава (стр. 18-77) разисква общия контекст на старозаветното свещенство и набелязва няколко основни акцента – произход на старозаветното свещенство и основни акценти на старозаветния свещенически кодекс, Юбилейната година и празника Очищение, Девтерономията и следпления юдаизъм в Кумран, свещеническият завет в различните старозаветни свещенически традиции както и в неканоничните и апокрифна старозаветна старозаветна литература.

Във **Втора глава** (стр. 78-142) са изведени двата конкретни библейски текста с името на Мелхиседек и с важните моменти с Мелхиседековото служение в Стария Завет, а това са неговото служение в съчетание с царския институт, липсата на връзка с предходно свещеническо родословие, т.е. произходът му извън еврейската традиция, употребата на вино и др., отделено е подобавашо значение и разгледана сериозно старозаветната концепция за царското свещенство. В същата глава е проследено развитието на традицията в препредаване на образа на Мелхиседек в Юдаизма и през периода на Втория храм. На това място е поставен точно и акцентът за служението и значението на Мелхиседек, а именно като човек от библейския канонична традиция и като богопратеник свише и част от общата човешка история в контекста на Божието домостроителство.

Трета глава (стр. 140-175) „Послание до евреите и чинът Мелхиседехов“ представя богословските идеи и отразените в посланието на св. ап. Павел старозаветни предобрази за Мелхиседек, като първообраз на Христос и предобраз на християнското свещенство. Примерът а празника Очищение е ползван като предобраз на Божията иманентност, в която е проявена и спасителната жертва на Богочовека Христос.

Четвърта глава (стр. 176-183) проследява преосмислянето, възприемането и усвояването на образа на Мелхиседек в юдейската и християнската религиозна мисъл.

В заключение. Докторантът се базира на различни и добре проучени библейски източници, както на светоотечески произведения. Видно от библиографията, докторантът познава добре публикациите по проблематиката както на българските, така и на чуждестранните учени-библеисти. Налице е синхрон между докторант и научен ръководител в обосновката и структурирането на цялостния труд, което е от значение за неговата резултатност и оригиналност.

Дисертационният труд може да намери безспорно научно и образователно приложение, което е един от неговите приноси.

По своето съдържание, структура, обем, приносен характер и оригинална методология дисертационният труд съответства на академичните изисквания и отговаря на нужните критерии за допускане до защита. Ето защо убедено заставам пред научните достойнства на кандидата и успешните усилия и резултати от завършването на разработката на тази достойна тема.

Доц. д-р Емил Иванов